

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

ชินสุมล ไชยศิริ¹

สมบัติ ท้ายเรือคำ²

บังอร กุมพล³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้มาโดยวิธี การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Muti-Stage Ramdom Sampling) จำนวน 963 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ 2) แบบวัดการควบคุมตนเอง 3) แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง 4) แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ 5) แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อ 6) แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว มีความเที่ยงเท่ากับ .733 .702 .780 .695 .787 .707 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variable)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก $\chi^2 = 111.71$, $df = 95$, $\chi^2/df = 1.18$, $p\text{-value} = .116$, $GFI = .990$, $AGFI = .972$ และ $CFI = .999$

2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ คือ การควบคุมตนเอง (SEC) และสัมพันธภาพในครอบครัว (FAR) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (SEF) และอิทธิพลสื่อ (MEI) ตัวแปรในโมเดลทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ ได้ร้อยละ 58.50

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุ , การรับรู้ความเสี่ยง , การวิเคราะห์เส้นทาง , โมเดลสมการโครงสร้าง

Abstract

The purposes of this research was to study To develop and validate the model of the causal factors influencing sexual behavior risk perception among students secondary school area office of education school district 20 samples used in this study is secondary school students year 2555. The research samples were obtained from Muti-Stage Ramdom Sampling 963 of the instruments used in this research: 1) A measure of the Sexual Behavior Risk Perception 2) A measure of self-control 3) A measure of Self-Confident 4) A measure of Emotional Quotient 5) A measure the media influence 6) measure family relationships. Is equal reliability to .733, .702, .780, .695, .787, .707 respectively, data analysis using path analysis(Path Analysis)model with latent variables.

¹ มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The results of the study were as follows

1) The model was congruent with the empirical data, which determined from the results of $\chi^2 = 111.71$, $df = 95$, $\chi^2/df = 1.18$, $p\text{-value} = .116$, $GFI = .990$, $AGFI = .972$, $CFI = .999$

2) Variable with a direct effect on the perceived Sexual Behavior Risk Perception is Self-Control (SEC) and Family Relationships (FAR). Variables that influence both directly and indirectly is Self-Confidence (SEF), and the media influence (MEI). Variables in all models can explain the variance of the variable. Sexual Behavior Risk Perception was 58.50 percent.

Keywords : The Causal Factors, Risk Perception, Path Analysis, Structural Equation Modeling.

ภูมิหลัง

วัยรุ่นถือเป็นบุคลากรที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต เพราะเป็นช่วงวัยที่มีพลังทางความคิด และศักยภาพกำลังเจริญเติบโตเต็มที่ จึงมีบทบาทสำคัญในการแสวงหาความรู้ความสามารถทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ต้องคอยติดตามข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ให้รู้เท่าทันสถานการณ์ที่เคลื่อนไหวในสังคม เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคมประเทศชาติ พร้อมกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสังคมไทย (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2546 : 13 -15) แต่อย่างไรก็ตามวัยรุ่นก็ยังเป็นวัยที่อ่อนประสบการณ์ในทุกๆด้านของชีวิต เนื่องจากอายุอยู่ระหว่าง 12 – 15 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ก้าวจากเด็กสู่วัยรุ่น เป็นช่วงวัยแห่งการแสวงหาความรู้ มีความอยากรู้อยากเห็นสูงเป็นวัยที่เต็มไปด้วยปัญหาหรือเรียกว่า “วัยวิกฤติ” และมีอิทธิพลของอารมณ์แปรปรวนที่รุนแรงแต่อ่อนไหวไม่มั่นคงต้องการทำอะไรต้องทำให้ได้ มักมีการเลียนแบบและคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ต้องการการยอมรับของกลุ่ม เป็นวัยที่มีความต้องการและแรงขับทางเพศสูงจึงก่อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์เร็วตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น ซึ่งถือว่าเป็นสถานการณ์ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศและในปัจจุบันมีสิ่งที่เป็นสาเหตุที่สำคัญ เช่น การแต่งกาย ล่อแหลม การดูสื่อลามก การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ในเวลากลางคืน การอยู่ตามลำพังสองต่อสอง สื่อทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยเฉพาะสื่อทางเพศ (จงจิตต์ โสภณคุณภรณ์. 2540 : 91) เพราะความอยากรู้อยากลอง และเข้าหาความเสี่ยงด้วยความคึกคะนอง นอกจากนั้นยังมีสิ่งใหม่ๆ เข้ามาในชีวิต เช่น อาหาร เครื่องดื่ม กิจกรรมต่างๆ ล้วนเป็นความเสี่ยงในชีวิต ถ้าไม่สามารถควบคุมหรือได้รับการจัดการที่เหมาะสมอาจส่งผลร้ายไปตลอดชีวิต และสังคมให้ความสำคัญทางด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจ โอกาสที่วัยรุ่นจะประพฤติตามกระแสสังคมโดยขาดการไตร่ตรองจึงมีมาก วัยรุ่นทั่วไปจะเกิดปัญหาต่างๆ มากมาย และคล้ายคลึงกัน ทั้งปัญหาด้านการเรียน การใช้ชีวิตในสถานศึกษา การปรับตัว การทำกิจกรรม การใช้จ่าย ตลอดจนมีพฤติกรรมเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิต

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับปัจจัยทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม สภาพภาพทางครอบครัวก็มีการเปลี่ยนแปลงไปแตกต่างจากอดีต ส่งผลให้มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นวัยที่พร้อมจะเรียนรู้และรับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ปัญหายุวชนวิมีความรุนแรงและมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้เกิดความสับสน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความยับยั้งชั่งใจ ขาดประสบการณ์ ขาดทักษะในชีวิตที่สำคัญ ทำให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงที่จะตัดสินใจกระทำหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต พฤติกรรมการแสดงออกของวัยรุ่นจะมีความรู้สึกนึกคิดเป็นของตนเอง มีความอยากรู้อยากเห็น ต้องการความเป็นอิสระจากผู้ปกครอง และให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ในขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมปัจจุบันกับชีวิตประจำวันของวัยรุ่น มี

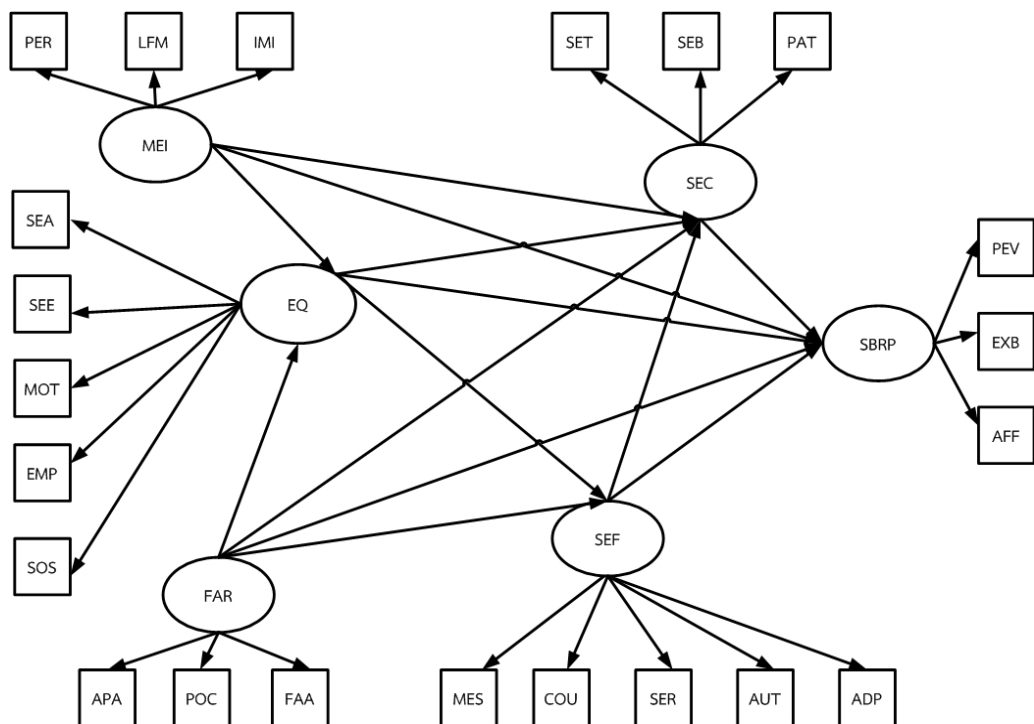
การเชื่อมโยงถึงกันเร็วมาก วัยรุ่นสามารถเปิดรับสื่ออย่างหลากหลายและรวดเร็ว อันจะส่งผลต่อการเกิดความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้แก่ การควบคุมตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ สัมพันธภาพในครอบครัว และอิทธิพลของสื่อ ซึ่งสารสนเทศในการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้เข้าใจปัญหาการเกิดความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศและเป็นประโยชน์ในการป้องกันความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

สมมุติฐานในการวิจัย

โมเดลเชิงสมมุติฐานปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ภาพประกอบ 1 โมเดลตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน

หมายเหตุ

MEI (K1)	แทน ตัวแปรแฝงอิทธิพลของสื่อ
PER (X1)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การรับรู้สื่อ
LMF (X2)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การเรียนรู้จากสื่อ
SER (Y8)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การพึ่งตนเอง
AUT (Y9)	แทน ตัวแปรแฝงความเป็นตัวของตัวเอง
ADP (Y10)	แทน ตัวแปรสังเกตได้ความสามารถในการปรับตัว
IMI (X3)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การเลียนแบบสื่อ
SEC (E3)	แทน ตัวแปรแฝงการควบคุมตนเอง
FAR (K2)	แทน ตัวแปรแฝงสัมพันธภาพในครอบครัว
SET (Y11)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การควบคุมตนเองด้านอารมณ์
APA (X4)	แทน ตัวแปรสังเกตได้ความรักใคร่ชื่นชม
SEB (Y12)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การควบคุมตนเองด้านพฤติกรรม
POC (X5)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การสื่อสารในเชิงบวก
PAT (Y13)	แทน ตัวแปรสังเกตได้ความอดทน

FAA (X6)	แทน ตัวแปรสังเกตได้กิจกรรมของครอบครัว
SBRP (E4)	แทน ตัวแปรแฝงการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ
EQ (E1)	แทน ตัวแปรแฝงการความฉลาดทางอารมณ์
PEV (Y14)	แทน ตัวแปรสังเกตได้มุมมองส่วนบุคคล
SEA (Y1)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การตระหนักรู้อารมณ์
EXB (Y15)	แทน ตัวแปรสังเกตได้ประสบการณ์การรับรู้
SEE (Y2)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การจัดการกับอารมณ์
AFF (Y16)	แทน ตัวแปรสังเกตได้ความรู้สึก
MOT (Y3)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การจุดใจตนเอง
EMP (Y4)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น
SOS (Y5)	แทน ตัวแปรสังเกตได้การมีทักษะทางสังคม
SEF (E2)	แทน ตัวแปรแฝงความเชื่อมั่นในตนเอง
MES (Y6)	แทน ตัวแปรสังเกตได้ความมั่นคงทางจิตใจ
COU (Y7)	แทน ตัวแปรสังเกตได้ความกล้า

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2555 จำนวนนักเรียน 31,378 คน ทั้งหมด 63 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา 2555 จำนวน 963 คน จาก 19 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3. ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 6 ตัว โดยแบ่งเป็น

1. ตัวแปรแฝงภายในที่เป็นตัวแปรตาม คือ การรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ
2. ตัวแปรแฝงภายในที่เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ การควบคุมตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์
3. ตัวแปรแฝงภายนอกที่เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ อิทธิพลของสื่อ และสัมพันธภาพในครอบครัว

4. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีจำนวน 1 ฉบับ คือ แบบวัดการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ แบ่งเป็น 6 ตอน หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ ละข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) และหาความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ค่าที่วิเคราะห์ได้ นำเสนอดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามวัดการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ จำนวน 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .507 - .789 ความเที่ยง .733

ตอนที่ 2 ข้อคำถามวัดการควบคุมตนเอง จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .438 - .765 ความเที่ยง .702

ตอนที่ 3 ข้อคำถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .613 - .818 ความเที่ยง .780

ตอนที่ 4 ข้อคำถามวัดความฉลาดทางอารมณ์ จำนวน 22 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .274 - .823 ความเที่ยง .695

ตอนที่ 5 ข้อคำถามวัดอิทธิพลของสื่อ จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .674 - .806 ความเที่ยง .787

ตอนที่ 6 ข้อคำถามวัดสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .244 - .833 ความเที่ยง .707

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

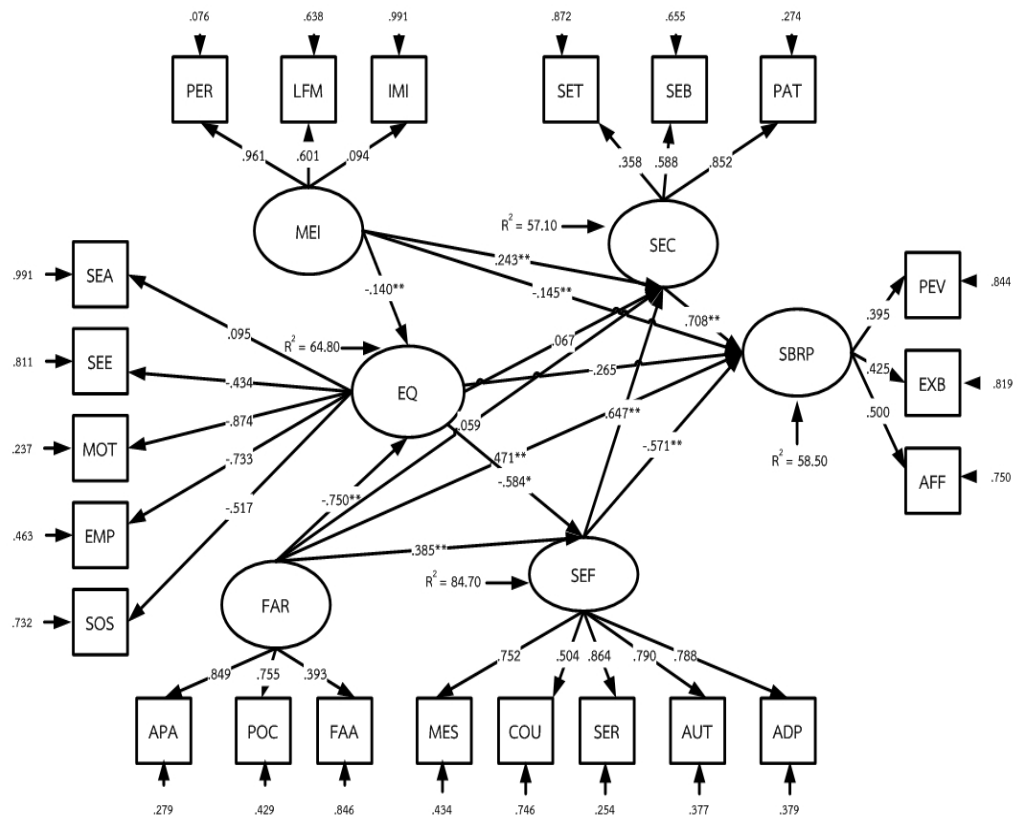
2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรแฝง

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) ด้วยสถิติวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variable)

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยสามารถพิจารณาจาก $\chi^2 = 111.71$, $df = 95$, $p\text{-value} = .116$ $\chi^2/df = 1.18$, $GFI = .990$, $AGFI = .972$, $CFI = .999$ และ $RMSEA = .014$

2. การศึกษาอิทธิพลของตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความเชื่อมั่นในตนเอง (SEF) การควบคุมตนเอง (SEC) อิทธิพลของสื่อ (MED) และสัมพันธภาพในครอบครัว (FAR) ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ (SBRP) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่ามีตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การควบคุมตนเอง (SEC) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .708 และสัมพันธภาพในครอบครัว (FAR) มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .708 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ อิทธิพลของสื่อ (MEI) มีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ -.145 มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ .193 ความเชื่อมั่นในตนเอง (SEF) มีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ -.571 มีขนาดอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ .458 ซึ่งตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ (SBRP) ได้ร้อยละ 58.5

ภาพประกอบ 2 โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สพม.20

ตาราง 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สพม.20

ตัวแปรตาม	EQ			SEF			SEC			SBRP		
ตัวแปรอิสระ	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
MED	-.140**	-	-.140**	.081**	.081**	-	.286**	.043**	.243*	.048	.193**	-.145**
FAR	-.750**	-	-.750**	.823**	.438**	.385**	.541**	.482**	.059	.584**	.112	.471**
EQ	-	-	-	-.584*	-	-.584*	-.311*	-.378*	.067	-.152	.113	-.265
SEF	-	-	-	-	-	-	.647**	-	.647**	-.113	.458**	-.571**
SEC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.708**	-	.708**
SBRP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$\chi^2 = 111.71$, $df = 95$, $\chi^2/df = 1.18$, $p = .116$, $CFI = 0.999$, $GFI = .990$, $AGFI = .972$,
RMSEA = .014 RMR = .016

ตัวแปร	SEA	SEE	MOT	EMP	SOS	MES	COU	SER	AUT	ADP	SET
ค่าความเที่ยง	.009	.189	.763	.537	.268	.566	.254	.746	.623	.621	.128
ตัวแปร	SEB	PAT	PEV	EXB	AFF	PER	LFM	IMI	APA	POC	FAA
ค่าความเที่ยง	.345	.726	.156	.181	.250	.924	.362	.009	.721	.571	.154
สมการโครงสร้าง	EQ	SEF	SEC	SBRP							
R SQUARE	.648	.847	.571	.585							
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง											
	EQ	SEF	SEC	SBRP	MED	FAR					
EQ	1.000										
SEF	-0.890	1.000									
SEC	-0.647	0.721	1.000								
SBRP	-0.535	0.526	0.700	1.000							
MED	-0.378	0.343	0.458	0.233	1.000						
FAR	-0.794	0.849	0.632	0.599	0.318	1.000					

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่าโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า โมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ Paul Slovic (1987: 280-285) กล่าวว่า การรับรู้ความเสี่ยง คือ ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความรู้สึกและสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับความอยู่รอดของสิ่งมีชีวิต โดยใช้ความสามารถในการประมวลและเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา และ Bandura (1986 : 18-22) เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลง ไม่ได้เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียวหากแต่ยังมีผลมาจากกระบวนการทางปัญญาด้วย กล่าวคือ ถ้ากระบวนการทางปัญญาเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นแบนดูราได้เสนอวิธีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาไว้คือ การเรียนรู้จากการสังเกต (Observational Learning) เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงความคิดหรือการเรียนรู้ของบุคคล ส่วนใหญ่เกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ

2. การควบคุมตนเอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน โดยมีขนาดอิทธิพลเป็นบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าถ้าบุคคลรู้จักควบคุมตนเองมีความอดทน ต่อสถานการณ์ยั่วเย้าต่าง ๆ ในสังคมย่อมจะส่งผลให้สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ ดีงาม และบรรลุตามที่ตนมุ่งหวังไว้ เพราะถ้าหากขาดการควบคุมตนเองจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในการดำรงชีวิต ดังที่ ท่านพุทธทาสภิกขุ (2531 : 48) ได้กล่าวถึงความทันสมัยแต่ไม่พัฒนาของสังคมไทยว่า ส่งผลให้เกิดความสับสน รุนแรงและปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งในด้านการปรับตัว สุขภาพจิต ความเปราะบางของพฤติกรรม รวมถึงปัญหาทาง สังคมในรูปแบบต่างๆ ที่มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นจนเป็นที่วิตกกังวลของคนทั่วไป เช่น ปัญหาการประพฤติดิสัยธรรมและ กฎหมาย การกระทำผิดและความประพฤติน่าเกลียดของเยาวชน ปัญหายาเสพติด ความเสื่อมถอยของ จริยธรรมและค่านิยมอันดีของคนไทย โดยเฉพาะบุคคลที่ประพฤติดินไม่เหมาะสม ซึ่งมีสาเหตุมาจากคนในสังคมขาด การควบคุม กล่าวคือ บุคคลที่มีลักษณะการควบคุมตนเองสูงจะมีการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศสูง

3. ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรม ทางเพศของนักเรียน โดยมีขนาดอิทธิพลเป็นลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากความเชื่อมั่นในตนเอง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ช่วยให้เกิดกล้าคิด กล้าทำสิ่งต่างๆด้วยความมั่นใจ เมื่อนักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง สูง มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง เมื่อถูกชักชวนให้ลองทำในสิ่งที่ไม่ดี เช่น ถูกคนรักหว่านล้อมให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย กลุ่มเพื่อนชวนให้ดื่มสุรา เป็นต้น มีความคิด ความเชื่อว่าไม่ใช่เรื่อง เสียหาย ทำให้เกิดความอยากรู้อยากลอง จากลักษณะดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจ ทั้งในเรื่องความคิดและ การกระทำ เช่น คิดว่าการอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามไม่ใช่เรื่องเสียหาย การแต่งกายด้วยเสื้อรัดรูปหรือโชว์สัดส่วน สวมกระโปรงสั้นๆ ไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา เช่น อาจทำให้ผู้พบเห็นเกิดอารมณ์ทางเพศ ถูกข่มขืนหรือ ลวนลามทางเพศได้ นำไปสู่การทำให้ร่างกายเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน นั้นแสดงให้เห็นว่าถ้านักเรียนมีความ เชื่อมั่นในตนเองสูงส่งผลให้นักเรียนมีการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศต่ำซึ่งเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภควดี อาจวิชัย (2551 : 67-68) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมบริโภคนิยมและ เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดมุกดาหารที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู และมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันมีพฤติกรรม บริโภคนิยมและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อ พิจารณาอิทธิพลทางอ้อมพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดอิทธิพลในทางบวก ถึงแม้ว่านักเรียนจะมี ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นใจ ชอบแต่งกายใส่เสื้อรัดรูป สวมกระโปรงสั้นๆ หรือแม้กระทั่งการอยู่ตามลำพังกับ เพศตรงข้ามในที่ลับตาคน แต่รู้ว่าจะทำนั้นไม่ดี สามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้หวนไหวหรือมีความรู้สึกคล้อยตาม ต่อเหตุการณ์ยั่วเย้าต่างๆ รู้จักการควบคุมพฤติกรรมไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร นั้นแสดงว่านักเรียนมีการรับรู้ ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศสูงเช่นกัน

4. สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของ นักเรียนเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงพบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดอิทธิพลเป็นบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมารพร ตรังคสมบัติ (2547 : 178) ความสัมพันธ์ที่กระชับระหว่างเด็กกับผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ปกป้องเด็กจากการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่าง ๆ หากสมาชิกในครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน จะนำไปสู่ความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ความสงบสุข ก็จะเกิดขึ้นในครอบครัว แต่ถ้ามีสัมพันธภาพที่ไม่ดีต่อกัน มีการทะเลาะวิวาทกัน แยกกันอยู่ ทำให้เกิดความทุกข์ใจ ขัดแย้งในใจ ความคับข้องใจกับปัญหาที่ต้องเผชิญในครอบครัวทำให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้ง ทุกข์ใจ เบื่อหน่าย จิตใจ เต็มไปด้วยความเครียด รู้สึกว่าบ้านไม่อบอุ่นปลอดภัย จึงหันไปหาความสนุกนอกบ้าน เข้าหาสิ่งยึดเหนี่ยวอื่น ๆ เช่น เพื่อน จนถูกชักนำเข้าสู่ความเสี่ยงในด้านการใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย นั่นคือ เมื่อนักเรียนได้รับความ อบอุ่นจากครอบครัว มีความรักใคร่ซึ่งกันและกัน ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมร่วมกัน สามารถพูดคุย รับฟัง ปัญหาของ กันและกัน และร่วมกันหาทางแก้ไข ส่งผลให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี ไม่ถูกชักนำไปในทางที่ผิด เมื่อมีปัญหาจะนึก ถึงครอบครัวเป็นอันดับแรก ซึ่งสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้ดีกว่าการปรึกษากับกลุ่มเพื่อนที่มีวัยใกล้เคียงกัน ซึ่ง

ส่วนใหญ่แล้วจะคล้อยตามคำแนะนำจากกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนมาก อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดๆและส่งผลให้กระทำพฤติกรรมต่างๆโดยไม่ยั้งคิด แสดงให้เห็นว่าถ้านักเรียนมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีนั้นทำให้มีการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนสูง

5. อิทธิพลของสื่อ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน โดยส่งผ่านไปยังการควบคุมตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงพบว่าอิทธิพลของสื่อมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดอิทธิพลเป็นบวก ปัจจุบันสื่อมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งทั้งสิ่งที่เป็นสาระความรู้ และบันเทิงไปสู่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทุกโอกาสและทุกหนทุกแห่งจนกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน Klapple (ประมะ สตะเวทิน. 2540 : 141-146 ; อ้างอิงมาจาก Klapple. 1960) ที่อธิบายว่าเนื้อหาในสื่อมวลชนสามารถเป็นแรงเสริมเจตคติ ค่านิยม ปทัสถานความเชื่อของบุคคลที่รับข่าวสารได้ นอกจากนี้วัยรุ่นเองมีแนวโน้มของการยอมรับว่าสื่อมีอิทธิพลต่อเจตคติและพฤติกรรมทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ โฉมยา (2553 : 330-333) ได้อธิบายว่า อิทธิพลของสื่อมวลชนเป็นการเกิดของเจตคติในลักษณะของการรับข้อมูลจากสื่อมวลชนเกี่ยวข้องกับกระบวนการยอมรับนวัตกรรมของบุคคลในเรื่องๆ ที่บุคคลได้ประเมินค่าแล้วว่าดีต่อตนเอง ทำให้บุคคลค่อยๆ พัฒนาเจตคติในเรื่องนั้นๆ ให้เกิดขึ้น นั้นหมายถึงว่านักเรียนให้ความสำคัญหรือมีความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น เรื่องเพศสัมพันธ์ โดยศึกษาจากอินเทอร์เน็ต จดจำจากละครที่มีความล่อแหลมทางเพศ และเกิดความรู้สึกลอยตามจนเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านั้น แสดงว่าบุคคลเหล่านั้นมีการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศต่ำ และเมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดอิทธิพลในทางบวกส่งผ่านไปยังการควบคุมตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้านักเรียนใช้วิจารณ์ญาณไตร่ตรอง พฤติกรรมต่างๆที่รับรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต วิดีโอ หรือทางโทรทัศน์ แล้วสามารถตัดสินใจได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ดี มีความสามารถในการควบคุมตนเองไม่ให้ความรู้สึกลอยตามหรืออารมณ์คล้อยตามจะทำให้นักเรียนมีการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศสูง

6. ความฉลาดทางอารมณ์ มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ โดยส่งผ่านความเชื่อมั่นในตนเอง กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความฉลาดทางอารมณ์สูง จะทำให้บุคคลนั้นมีวิจารณ์ญาณในการคิด ไตร่ตรองถึงผลดีผลเสีย และสามารถแยกแยะตัดสินใจได้ว่าพฤติกรรมไหนที่ควรปฏิบัติตาม พฤติกรรมไหนไม่ควรเอาเป็นตัวอย่าง บุคคลที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง มีการตัดสินใจที่ดี สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ มีความอดทน ไม่หุนหันพิน่่นแ่่น อดทนต่อความผิดหวัง เข้าใจจิตใจผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์ทางสังคม ไม่ทำถ้อยหรือยอมแพ้ง่ายๆ สามารถสู้ปัญหาชีวิตได้ (Goleman.1995) สอดคล้องกับ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2546 : 2) กล่าวว่า คนที่มีเขาวนอารมณ์ดีก็คือคนที่รู้จักและเข้าใจอารมณ์ของตนเอง แยกแยะและควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ สามารถแสดงอารมณ์ได้อย่างถูกต้องตามวัย ตามกาลเทศะ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ถ้าวัยรุ่นมีความฉลาดทางอารมณ์สูงก็จะมีสติไตร่ตรองสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบสามารถเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนได้อย่างเหมาะสม ไม่ดำเนินชีวิตด้วยความเสี่ยงจนเกิดผลเสียต่อตนเองและสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย พบว่า การควบคุมตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ อิทธิพลของสื่อ และสัมพันธภาพในครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศดังนั้นครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการอบรมเลี้ยงดู การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาแนะแนว การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือแนวทางการดำเนินชีวิต ฯลฯ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการวิจัยในครั้งนี้ตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งตัวแปรทั้งหมดได้ร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 58.50 แสดงว่ายังมีอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่ได้นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้น การพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุครั้งต่อไปจึงควรพิจารณานำตัวแปรอื่นมาศึกษาเพิ่มเติมจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาไว้

2.2 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อป้องกันและปลูกฝังให้นักเรียนมีการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ ให้ถูกต้องเหมาะสมในทุกระดับ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากสถาบันการศึกษาอื่นทั่วประเทศ ทั้งในระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อดูปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- จงจิตต์ ไชยณคนาภรณ์. พฤติกรรมของวัยรุ่นไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการงานวิจัยแห่งชาติ, 2540
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของเขาวนอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.
- ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์, 2540.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. จริยธรรมการบริหารเพื่อประชาชน. อุดรดิตถ์ : สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์, 2546.
- พุทธทาสภิกขุ. การศึกษาคืออะไร. กรุงเทพฯ : ธรรมบูชา, 2531.
- ภควดี อาจวิชัย. การเปรียบเทียบพฤติกรรมบริโภคนิยมนและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดมุกดาหารที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- รังสรรค์ โฉมยา. จิตวิทยา : พื้นฐานในการทำความเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- Bandura, Albert. Social Foundations of Thought and Action : A social cognitive theory. Englewood Cliff, N.J. : Prentice - Hall. Inc, 1986.
- Goleman, D. Emotion Intelligence. New York : Bantam Book, 1995.
- Paul Slovic. "Perception of Risk", Science. 236(4799) : 280-285, 1987.